КОМУНАЛЬНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХАРКІВСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ»

СХВАЛЕНО
Протокол Вченої ради КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»
№ 1 від 23.01.2026

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»
№ 8 від 26.01.2026

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
підвищення кваліфікації вчителів початкових класів, які викладають інформатику
«ІНФОРМАТИКА В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ: СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ»

«COMPUTER SCIENCE IN PRIMARY SCHOOL: MODERN TRENDS»

РЕКОМЕНДОВАНО
Протокол засідання кафедри
методики дошкільної
та початкової освіти від 12.01.2026 № 1

Харків – 2026

Розробник: Комунальний вищий навчальний заклад «Харківська академія неперервної освіти» (Василенко Юлія Миколаївна, старший викладач секції «Нова українська школа» кафедри методики дошкільної та початкової освіти комунального вищого навчального закладу «Харківська академія неперервної освіти»).

Напрям підвищення кваліфікації: сучасні підходи до навчання в Новій українській школі на рівні початкової освіти.

Розроблено на основі типової програми: Типова програма підвищення кваліфікації педагогічних, науково-педагогічних та інших працівників закладів освіти «Організація фізичного та психологічно безпечного освітнього середовища: реагування на загрози чи надзвичайні ситуації» (наказ МОН України від 06.06.2024 № 814).

Термін дії програми: з 01.02.2026 до 01.12.2031 року.

Рецензенти:

Гезей Ольга, старший викладач кафедри методики дошкільної та початкової освіти (секція «Нова українська школа») Комунального вищого навчального закладу «Харківська академія неперервної освіти».

Доценко Світлана, доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри технологій дистанційного навчання та цифрової дидактики в дошкільній освіті ХНПУ ім. Г.С. Сковороди.

© Харківська академія неперервної освіти
Василенко Ю.М.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність освітньої програми. Розроблення програми «Інформатика в початковій школі: сучасні тенденції» зумовлене необхідністю підготовки вчителів початкових класів до роботи в умовах цифрової трансформації освіти та реалізації реформи «Нова українська школа». Сучасний етап розвитку цифрових технологій в освіті вимагає від педагога не лише володіння фаховими знаннями, а й здатності гнучко адаптувати освітній процес до реалій цифрового освітнього середовища.

Ключовими факторами актуальності програми є спрямованість на вдосконалення професійної майстерності педагогів, що сприяє підготовці вчителя до роботи за сучасними методиками і технологіями навчання інформатики молодших школярів; реалізації інклюзивного підходу; створення ефективного цифрового освітнього середовища; активного використання технологій дистанційного навчання в умовах воєнного стану

Необхідність оперативно реагувати на швидкість цифрової трансформації освіти, стрімкий розвиток ІТ-галузі, зокрема технологій штучного інтелекту, вимагає постійного оновлення знань учителя для підтримки конкурентоспроможності освіти. Програма пропонує практичні інструменти для інтеграції ШІ, сучасного вільного програмного забезпечення та інших ІТ-трендів у освітній процес.

Також актуальність зумовлюється необхідністю реалізації психосоціальної підтримки учнів та створення безпечного інформаційного середовища в умовах дистанційного та змішаного навчання.

Отже, актуальність розроблення та впровадження освітньої програми «Інформатика в початковій школі: сучасні тенденції» зумовлена системним підходом до професійного розвитку вчителя, що дозволяє поєднати виконання нормативних вимог із практичним опануванням інноваційних кейсів для навчання інформатики в початковій школі.

Програму розроблено з урахуванням законів України: «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту»; постанов Кабінету Міністрів України: «Про затвердження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року» (від 14 грудня 2016 року № 988-р), «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників» (від 21 серпня 2019 року № 800), «Державний стандарт початкової освіти» (від 21 лютого 2018 р. № 87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 липня 2019 р. № 688), «Про деякі питання державних стандартів повної загальної середньої освіти» (від 30 вересня 2020 року № 898); рішення Комітету Верховної Ради України з питань науки, освіти та інновацій «Освітні втрати й освітні розриви на рівні загальної середньої освіти: вимірювання та механізми подолання» (протокол № 122 від 07.06.2023 року); Професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти» (наказ Міністерства освіти та науки України від 29.08.2024 № 1225) та інших нормативно-правових актів, що регулюють діяльність закладів освіти.

Цільова група: учителі початкових класів, які викладають інформатику в початковій школі.

Обсяг (тривалість): 75 год / 2,5 кредити ЄКТС, з них, з них: 15 год (20 %) – інтерактивні лекції; 40 год (60 %) – практико-орієнтовані види роботи (практикуми, майстер-класи, тренінги, що передбачають вирішення професійних завдань, розробка проєктів, кейсів, опанування інноваційними технологіями, методиками, цифровими застосунками тощо); 13 год (17 %) – самостійна робота слухачів за програмою, що передбачає підготовку до практичних занять, самостійне опрацювання додаткових матеріалів до окремих змістових модулів або навчальних тем у вільний від аудиторних занять час; 2 год (3 %) – контрольні заходи.

Особливості реалізації програми.

Тривалість програми – інтенсивна (до 1 місяця).

Навчання за освітньою програмою «Інформатика в початковій школі: сучасні тенденції» здійснюється викладачами КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» у дистанційному форматі, синхронно з використанням сервісів для проведення вебконференцій з обов'язковою участю слухачів.

Програмою передбачено детальний розгляд особливостей роботи з такими програмами як текстовий та графічний редактори, редактори для створення мультимедійних презентацій та основ візуального програмування. Окрему увагу в даній програмі приділено детальному аналізу типових освітніх програм для 1-4 класів, пропонованому змісту реалізації навчальної діяльності за змістовими лініями інформатичної освітньої галузі, обов'язковим та очікуваним результатам навчання кожної з них. Освітній процес курсів підвищення кваліфікації спрямований, перш за все, на практичні аспекти опанування вільним програмним забезпеченням. Особливу увагу приділено особливостям роботи з учнями молодшого шкільного віку, методиці викладання інформатичних тем в початковій школі в умовах дистанційного навчання; особливостям роботи з мобільним програмним забезпеченням; організації безпечного інформаційного освітнього середовища.

Під час занять передбачене активне використання цифрових ресурсів для спільної роботи – інтерактивні дошки та плакати, презентації тощо. Педагогам надаватимуться детальні покрокові алгоритми виконання різних практичних завдань у певному програмному застосунку з подальшою його самостійною реалізацією. Також планується робота в групах – обговорення, генерація ідей тощо. Буде розглянуто створення цифрових дидактичних матеріалів для уроків інформатики засобами цифрових технологій, в тому числі ШІ.

Науково-педагогічні працівники Академії можуть вносити зміни в пропонований освітньою програмою зміст з метою необхідності своєчасного реагування на конкретні умови, у яких відбувається освітній процес, зазначивши їх в розкладі занять, а також для коригування тематики навчальних занять відповідно до вимог чинних нормативних документів щодо здійснення освітнього процесу в закладах освіти, актуальних векторів

підвищення кваліфікації педагогічних працівників. Загальний обсяг таких змін може досягати 30%.

Матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу:

- *для очного навчання:* комп'ютерний кабінет з інтерактивною дошкою, підключення до мережі «Інтернет»; програми в залежності від тематики заняття (графічний редактор, середовища програмування та ін.).
- *для дистанційного навчання:* комп'ютер (ноутбук), підключений до мережі «Інтернет»; програмне забезпечення для проведення онлайн-занять та інші програми в залежності від тематики заняття (графічний редактор, середовища програмування та ін.).

Форма підвищення кваліфікації: інституційна (дистанційна / змішана).

Мета підвищення кваліфікації: професійний розвиток учителів початкових класів шляхом опанування новими інструментами та технологіями і методиками, необхідними для викладання інформатики у початковій школі відповідно до вимог державних політик і стандартів та сучасного рівня розвитку цифрових технологій.

Завдання підвищення кваліфікації:

- поглибити знання щодо нормативно та навчально-методичного супроводу викладання інформатики в початкових класах;
- ознайомити з концептуальними засадами оновлення змісту освітньої діяльності: методами подолання освітніх втрат, стратегіями розвитку ключових компетентностей, основами педагогіки партнерства;
- удосконалити навички використання інноваційних підходів: STEM-освіти, технологій штучного інтелекту в початковій школі;
- забезпечити практичне опанування методиками викладання різних змістових ліній інформатичної освітньої галузі в початкових класах (основи алгоритмізації, комп'ютерної графіки, моделювання та ін.);
- розвинути здатність надавати психосоціальну підтримку дітей молодшого шкільного віку під час освітнього процесу в умовах воєнного стану, організовувати безпечне та здорове освітнє середовища.
- забезпечити набуття практичного досвіду створення інтерактивного освітнього контенту для уроку інформатики в початковій школі засобами цифрових технологій.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться.

Розвиток і вдосконалення набутих та формування нових компетентностей відповідно до професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 29.08.2024 року № 1225, у межах професійної діяльності або галузі знань:

- предметно-методична (А2);
- інформаційно-цифрова (А3);
- організаційна (Г2).

Очікувані результати підвищення кваліфікації.

За результатами навчання слухачі:

- оволодіють знаннями щодо сучасних нормативних вимог до організації освітнього процесу;
- умітимуть застосовувати інструменти для подолання освітніх утрат;
- застосовуватимуть інноваційні підходи STEM-навчання і технології штучного інтелекту та уроках інформатики;
- проєктуватимуть, упроваджуватимуть та презентуватимуть власні освітні продукти (уроки, мініпроєкти, навчальні завдання з основ алгоритмізації, комп'ютерної графіки, моделювання тощо);
- опанують навички надання психосоціальної підтримки дітей молодшого шкільного віку;
- створюватимуть інтерактивний освітній контент для уроку інформатики в початковій школі засобами цифрових технологій.

Система та критерії оцінювання результатів підвищення кваліфікації.

Система та критерії оцінювання результатів підвищення кваліфікації відбувається шляхом проходження слухачами курсів підвищення кваліфікації підсумкового тестування. З системою та критеріями оцінювання результатів підвищення кваліфікації слухачі ознайомлюються на настановному занятті. Тестові завдання відповідають меті, завданням й очікуваним результатам програми, розроблені відповідно до засад компетентнісного підходу та орієнтовані на перевірку теоретичних знань, оцінювання здатності застосовувати здобуті знання на практиці, вирішувати професійні завдання, ухвалювати обґрунтовані рішення, критично мислити.

Підсумковий тест створюється за допомогою цифрових інструментів та складається з 35 завдань.

І рівень: 20 завдань з вибором однієї правильної відповіді. До кожного із завдань наведено чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Завдання вважається виконаним, якщо слухач вибрав і позначив правильну відповідь (кожна правильна відповідь оцінюється в 1 бал).

ІІ рівень: 5 завдань з вибором декількох правильних відповідей. До кожного із завдань наведено чотири-п'ять варіантів відповіді, з яких декілька правильних (максимально 2 бали за 1 завдання).

ІІІ рівень: 5 завдань відкритого типу з короткою відповіддю. Завдання вважається виконаним, якщо відповідь (числова або слово / коротка фраза)

чітко сформульована, правильна – 3 бали, якщо відповідь не правильна / немає відповіді – 0 балів;

5 завдань на відповідність (встановлення логічних пар); 1 бал за кожну правильно встановлену логічну пару, максимально кількість балів за питання – 3 бали.

Максимальна кількість балів, яку можна набрати, правильно виконавши всі завдання підсумкового тесту, – 60 бали. Прохідний бал – 42 (70%).

Такий підхід оцінювання результатів підвищення кваліфікації сприятиме комплексній оцінці засвоєння матеріалу й формуванню навичок систематизації та аналізу отриманих знань, забезпечить прозорість, зрозумілість, об'єктивність і надійність, буде справедливим і незалежним від суб'єктивних чинників.

Документ про підсумки підвищення кваліфікації. За умови успішного засвоєння навчальної програми курсів підвищення кваліфікації «Інформатика в початковій школі: сучасні тенденції» слухачі одержують свідоцтво про підвищення кваліфікації обсягом 75 год (2,5 кредити ЄКТС).

Вартість:

- для педагогічних працівників всіх категорій та керівників закладів освіти, що фінансуються з місцевих бюджетів Харківської області, навчання здійснюється безкоштовно;
- для працівників закладів освіти державної та приватної форм власності, працівників закладів інших, крім освіти, галузей, та інших регіонів – платна послуга, вартість якої визначена «Переліком освітніх послуг КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти», що розміщений на сайті Академії (http://edu-post-diploma.kharkov.ua/).

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Програмою передбачено інтерактивні лекційні заняття, практичні заняття, самостійну роботу слухачів та підсумкові заходи.

Особливістю інтерактивних лекційних занять є активна взаємодія всіх учасників, навчання через обговорення, дискусії.

Під час практичних занять активно використовуються сучасні цифрові інструменти та ресурси, зокрема сервіси ШІ, вільне та мобільне програмне забезпечення, акцентовано увагу на покрокових детальних алгоритмах практичних завдань різних змістових ліній курсу інформатики в початковій школі.

Самостійна робота передбачає опрацювання додаткових матеріалів до відповідних тем, індивідуальну роботу над проєктами, розроблення навчально-методичних матеріалів чи виконання інших видів діяльності.

Підсумкові заходи передбачають виконання тестових завдань з використанням цифрових застосунків та / або презентацію індивідуальних портфоліо.

Зміст програми складається з 6 модулів та 30 взаємопов'язаних тем. На етапі завершення навчання за Програмою слухачі складають підсумковий тест із 35 питань. Максимальна кількість балів, яку можуть отримати учасники, — 60 балів. Прохідний бал — 42 бали (70 % правильних відповідей). Учасники, які успішно пройшли навчання та склали підсумковий тест, отримують свідоцтво.

Кількість годин, що відводиться на засвоєння змісту Програми, складає: 75 год, з них: 15 год — лекційні заняття, 45 год — практична робота, 13 год — самостійна робота, 2 год — контрольні заходи.

Навчально-тематичний план

Назва навчальних тем	Кількість годин				
	Лекції	Практ. заняття	Самост. робота	Контр. заходи	**Усього**
МОДУЛЬ 1. Сучасні нормативні вимоги до організації освітньої діяльності					
Тема 1.1. Нова українська школа: напрями перезавантаження	1	1			**2**
Тема 1.2. Нормативне й навчально-методичне забезпечення предмета «Інформатика» у початкових класах	1	1			**2**
Тема 1.3. Мовно-комунікативна компетентність вчителя початкових класів. Чинний український правопис	1	1			**2**
Разом за модулем	**3**	**3**			**6**
МОДУЛЬ 2. Концептуальні засади оновлення змісту освітньої діяльності					
Тема 2.1. Особливості предметно-методичної компетентності вчителя НУШ	2				**2**
Тема 2.2. Стратегії розвитку ключових компетентностей учнів в епоху змін	1	1			**2**
Тема 2.3. Розвиток культури партнерства у школі: стратегія малих кроків		2			**2**
Тема 2.4. Національно-патріотичне виховання в початковій школі: практичні матеріали	1	1			**2**
Тема 2.5. Освітні втрати і розриви в початковій освіті: способи вимірювання та шляхи подолання		2			**2**
Тема 2.6. Здоров'я як безцінне надбання: ставлення, відповідальність, дії	1	1			**2**
Тема 2.7. Підприємливість і фінансова грамотність в епоху цифрових технологій	1	1			**2**

Назва навчальних тем	Кількість годин				
	Лекції	Практ. заняття	Самост. робота	Контр. заходи	**Усього**
Тема 2.8. Академічна доброчесність, медіаграмотність та етичне використання цифрових технологій у сучасному освітньому середовищі		2			**2**
Разом за модулем	**6**	**10**			**16**
Модуль 3. Сучасні підходи до організації навчання на уроках інформатики в початковій школі					
Тема 3.1. Сучасний дизайн уроку інформатики в НУШ	1	1			**2**
Тема 3.2. Створення інтерактивного контенту для уроку інформатики засобами цифрових технологій		2	2		**4**
Тема 3.3. Урахування теорії множинного інтелекту в роботі вчителя інформатики в початкових класах		2	2		**4**
Тема 3.4. STEM-освіта як засіб реалізації інтегрованого підходу		2			**2**
Тема 3.5. Штучний інтелект у початковій освіті: можливості та стратегії використання		2			**2**
Тема 3.6. Сервіс Google Forms як інструмент для оцінювання й організації самоконтролю молодших школярів		2			**2**
Тема 3.7. Управління цифровою ідентичністю. Кібергігієна. Правила безпеки в цифровому середовищі	1	1			**2**
Разом за модулем	**2**	**12**	**4**		**18**
Модуль 4. Змістові лінії інформатичної освітньої галузі в початкових класах: особливості викладання					
Тема 4.1. Особливості викладання окремих змістових ліній курсу інформатики в початковій школі		2	2		**4**
Тема 4.2. Базові алгоритмічні структури		2	2		**4**
Тема 4.3. Створення програмованих проєктів у середовищі програмування		2	2		**4**
Тема 4.4. Цифрова творчість: комп’ютерна графіка		2			**2**
Тема 4.5. Робота з даними та інформацією. Створення інформаційних моделей		2	2		**4**
Тема 4.6. Робота з електронними документами та презентаціями: особливості опанування учнями початкових класів		2	1		**3**
Разом за модулем		**12**	**9**		**21**

Назва навчальних тем	Кількість годин				
	Лекції	Практ. заняття	Самост. робота	Контр. заходи	**Усього**
Модуль 5. Соціально-психологічна безпека. Перша психологічна допомога в кризових та стресових ситуаціях					
Тема 5.1. Перша психологічна допомога в кризових та стресових ситуаціях в умовах освітнього процесу	1	1			**2**
Тема 5.2. Підтримка дітей з ООП у період війни. Що необхідно враховувати	1	1			**2**
Тема 5.3. Конструктивне керування емоціями	1	1			**2**
Тема 5.4. Травмо-інформована педагогіка	1	1			**2**
Разом за модулем	**4**	**4**			**8**
Модуль 6. Діагностико-аналітичний					
Тема 6.1. Настановне заняття. Вхідне діагностування		2			**2**
Тема 6.2. Конференція з обміну досвідом		2			**2**
Разом за модулем		**4**			**4**
Підсумкові заходи: підсумкове тестування				**2**	**2**
Усього	**15**	**45**	**13**	**2**	**75**

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ
МОДУЛЬ 1. Сучасні нормативні вимоги до організації освітньої діяльності

Тема 1.2. Нова українська школа: напрями перезавантаження

НУШ у час викликів: нові сенси й орієнтири. Осмислення результативності уроків першої хвилі НУШ, яка розгорталася з2017 до 2022 року, і другої, що триває нині.

Виклики сьогодення: навчання спрямоване на роботу з інформацією та опанування учнями компетентностей, умінь і навичок, які допомагають їм бути успішними, конкурентними та цінними на ринку праці. Мислення зростання та фіксоване мислення, його вплив на результативність навчання. Важливість людських навичок, які важко автоматизувати в цифровому світі (Coursera, 2024). Особливості ефективного навчання: зарубіжний досвід. Зміни в емоційному та інтелектуальному стані дітей та вчителів (дослідження GoGlobal «Реальність освітян у воєнних умовах. Який слід залишає війна на психоемоційному стані вчителів та дітей з прикордонних та прифронтових громад»).

Оновлений ДСПО, його особливості: структура результатів навчання, підтримка дітей та безпечне освітнє середовище, посилення інклюзії та підтримки учнів з ООП, узгодження стандарту з базовою середньою освітою, урахування цифрової реальності.

Учитель як агент змін. Стимули для особистісного і професійного зростання. Сертифікація педагогічних працівників як фактор якісних змін у системі початкової освіти.

Практична частина. Порівняльна характеристика оновленого та діючого ДСПО. Створення ментальної мапи «Компетентнісний потенціал освітніх галузей» (на прикладі однієї освітньої галузі).

Тема 1.2. Нормативне й навчально-методичне забезпечення предмета «Інформатика» у початкових класах

Зміст та структура інформатичної освітньої галузі Державного стандарту початкової освіти. Аналіз типових освітніх програм для 1-4 класів закладів загальної середньої освіти: особливості організації та підтримки навчального процесу предмета «Інформатика». Методичний супровід реалізації Державного стандарту початкової освіти.

Новий зміст викладання інформатики в початкових класах за програмами НУШ.

Особливості дистанційного освітнього процесу: санітарно-гігієнічні вимоги, документи щодо охорони та безпеки праці та ін.

Практична частина. Робота з інтерактивним Державним стандартом: відстеження поступу результатів навчання (інформатична освітня галузь).

Тема 1.5. Мовно-комунікативна компетентність вчителя початкових класів. Чинний український правопис

Практикум. Мовно-комунікативна як одна з професійних компетентностей учителя початкових класів відповідно до професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти», затвердженого 20.08.2024. Зміст мовно-комунікативної професійної компетентності: здатність забезпечувати здобувачам освіти навчання державною мовою; здатність формувати й розвивати мовно-комунікативні вміння й навички здобувачів освіти.

Українська мова – одна з найбільш розвинених і красивих мов світу. Літературна мова як зразкова, наддіалектна форма існування національної мови.

Застереження від типових лексичних помилок. Доцільний вибір синонімів, паронімів. Пуризм як свідоме прагнення не допускати запозичень у мову й позбуватися їх. Позитивні й негативні аспекти пуризму. Адекватний вибір дублетів на різних етапах спілкування педагога з дітьми.

Виправлення типових граматичних помилок, характерних для педагогів та школярів Харківської області.

Стилістичні норми – доцільність використання мовновиражальних засобів у конкретному лексичному оточенні, відповідній ситуації спілкування. Офіційно-діловий стиль. Оформлення заяви.

Основні зміни в чинній редакції «Українського правопису» (2019).

МОДУЛЬ 2. Концептуальні засади оновлення змісту освітньої діяльності

Тема 2.1. Особливості предметно-методичної компетентності вчителя НУШ

Базові підходи реформи за Концепцією НУШ: компетентнісний, особистісно зорієнтований, ціннісний, інноваційний, розвивальний (діяльнісний).

Складові Професійного стандарту вчителя. Сутність і складові предметно-методичної компетентності вчителя.

Сучасні вимоги до освітньої діяльності вчителя: впровадження нових технологій та інноваційних методів навчання, формування в учнів навичок самостійного здобуття знань, розвиток соціальних навичок та співпраці, активна цифровізація навчального процесу.

Інноваційні методики в роботі вчителя: (проєктні, проблемні, гейміфіковані, кейс-методи тощо).

Шляхи вдосконалення предметно-методичної компетентності вчителя: неперервний професійний розвиток, самоосвіта, набуття нових технологічних навичок.

Тема 2.2. Стратегії розвитку ключових компетентностей учнів в епоху змін

Чотири базові принципи освіти ХХІ століття.

Актуальність та умови реалізації компетентнісного підходу в освіті. Сучасне розуміння понять «компетентнісний підхід», «компетентність». Класифікація та зміст ключових компетентностей. Ознаки навчання учнів на засадах компетентнісного підходу (конус Едгара Дейла).

Структура компетентнісного уроку. Методи компетентнісного навчання, що забезпечують: партнерство, інклюзивність, активне навчання, навчання на ситуаціях наближених до реального життя.

Структура компетентнісно орієнтованих завдань та їх конструювання.

Практикум: Аналіз чинних документів з питань реалізації компетентнісного підходу в освітньому процесі. Обговорення в групах складників компететнісно орієнтованого уроку.

Тема 2.3. Розвиток культури партнерства у школі: стратегія малих кроків

Педагогіка партнерства як невід’ємна складова НУШ. Забезпечення реалізації ідей педагогіки партнерства у правовій площині: Закон України

«Про повну загальну середню освіту» №463-IX від 16.01.2020 р., Концепція НУШ.

Сутність педагогіки партнерства, основні принципи та ідеї. Педагогічний екскурс: партнерство в українській та зарубіжній педагогіці.

Сучасне навчання і виховання в розрізі нової педагогічної етики. Комунікативна позиція та стилі спілкування педагога. Реалізація ідей дитиноцентризму, гуманістичні основи педагогіки. Кодекс особистості вчителя.

Дії педагога в налагодженні партнерських відносин з учасниками освітнього процесу. Спілкування, взаємодія та співпраця як основа партнерства. Підготовка до партнерства: феномен маленького кроку, меморандум про співпрацю.

Практична частина. Проаналізувати типові ситуації педагогічної взаємодії в початковій школі в контексті педагогіки партнерства НУШ, обговорити їх в групах та визначити ефективні комунікативні стратегії вчителя.

Тема 2.4. Національно-патріотичне виховання в початковій школі: практичні матеріали

Актуальність національно-патріотичного виховання молодого покоління.

Нормативне забезпечення національно-патріотичного виховання у ЗЗСО.

Мета та завдання національно-патріотичного виховання в системі освіти України. Принципи, на яких має будуватися виховний процес та національно-патріотичне виховання зокрема.

Класифікація цінностей сучасного українського виховання та розвитку. Громадянські цінності. Патріотизм як почуття і як базова якість особистості. Компетентнісний підхід у вихованні громадяськості та патріотизму. Ідея національного виховання в працях педагогів класиків. Гуманістичні засади громадянського виховання В. Сухомлинського.

Формування рис і якостей особистості громадянина патріота. Зміст і форми національно-патріотичного виховання. Педагогічні умови ефективного здійснення патріотичного виховання.

Практична частина. Розробити приклад виховного заходу / фрагмента уроку з національно-патріотичного виховання на основі компетентнісного підходу.

Тема 2.5. Освітні втрати і розриви в початковій освіті: способи вимірювання та шляхи подолання

Визначення понять «освітні втрати», «освітні розриви», «навчальні втрати» тощо. Наслідки освітніх втрат для суспільства. Український контекст освітніх втрат.

Нормативні документи щодо виявлення та подолання освітніх втрат.

Психологічні чинники освітніх втрат. Типологія труднощів та їх наслідки.

Механізми виявлення освітніх втрат. Результати моніторингових досліджень. Окремі результати дослідження якості дистанційного навчання у ЗЗСО України, проведеного ДСЯО України.

Шляхи подолання освітніх втрат, їх характеристики та виклики. Визначальні результати навчання, що підлягають освоєнню учнями в 1, 2, 3, 4 класах. Діагностика навченості молодших школярів, показники навченості.

Методичні рекомендації Інституту педагогіки НАПН України «Діагностика та механізми подолання втрат у навчання молодших школярів».

Загальні принципи подолання та алгоритм надолуження освітніх втрат у початковій школі. Пропозиції ЮНЕСКО щодо подолання освітніх втрат. Зарубіжний досвід подолання прогалин в знаннях та можливості його використання в Україні.

Практична частина. Розробити алгоритм надолуження освітніх втрат у початковій школі (на рівні класу / окремого учня) з інформатики.

Тема 2.6. Здоров’я як безцінне надбання: ставлення, відповідальність, дії

Здоров'я – неодмінна умова щастя людини, цінність, що потребує уважного ставлення, особистої відповідальності та активних дій для його збереження і зміцнення. Здоров’я як результат взаємодії людини з середовищем.

Здоров’язбережувальна компетентність у переліку трудових функцій професійного стандарту вчителя.

Формування ціннісно-мотиваційної сфери учителів та учнів щодо здорового способу життя, культури здоров’я.

Забезпечення наступності у формуванні здоров’язбережувальної компетентності молодого покоління між усіма ланками освіти.

Норми здорового способу життя, обгрунтовані наукою, та особливості їх дотримання. Вибір здорового способу життя, як прояв відповідальності за своє здоров'я. Роль позитивного мислення й оптимізму у підтримці здоров'я.

Практична частина. Індивідуальна робота з чеклистом. Робота в групах «Аналіз ситуації», підготовка рекомендацій батькам.

Партнерські відносини школи та родини у формуванні здорового способу життя у незвичних умовах на засадах національних і загальнолюдських цінностей.

Тема 2.7. Підприємливість і фінансова грамотність в епоху цифрових технологій

Поняття про підприємливість та фінансову грамотність як ключову компетентність НУШ. Рамка підприємницької компетентності EntreComp як засіб удосконалення підприємливої здатності громадян та організацій Європи.

Підприємливість як уміння користуватися можливостями та ідеями і втілювати їх у цінність для інших. Відображення еволюції підприємництва в

епоху цифрових технологій. Фінансова грамотність як основа ухвалення ефективних рішень у сфері управління особистими фінансами і забезпечення добробуту.

Мета навчання підприємливості та фінансової грамотності молодого покоління українців.

Інтеграція підприємливості та фінансової грамотності в інформатичу освітню галузь.

Сфери застосування підприємницької компетентності і фінансової грамотності в умовах сьогодення.

Практикум: Моделювання створення соціального шкільного підприємства зі створення технологічної продукції/послуги. Робота в Google-презентації.

Тема 2.8. Академічна доброчесність, медіаграмотність та етичне використання цифрових технологій у сучасному освітньому середовищі

Виклики сучасного суспільства і компетентності особистості XXI-го століття, здатної протидіяти нечесності й корупції. Міжнародний центр академічної доброчесності (ICAI) про фундаментальні цінності академічної доброчесності: чесність, довіра, справедливість, поваго, відповідальність. Глобальний вимір академічної доброчесності: роль довіри, інтеграції освітніх стандартів та етичних орієнтирів у цифровому середовищі.

Особливості академічної доброчесності в сучасній українській школі: формування свідомості відповідальності учнів, прозорості оцінювання та інтеграції цінностей у педагогічну практику.

Медіаграмотність та критичне мислення. Робота з медіатекстами в початковій школі: Навчання учнів розрізняти факт і судження. Аналіз реклами, мультфільмів та новин, адаптований для молодших школярів. Візуальна грамотність.

Етика та безпека в цифровому середовищі. Етикет цифрового спілкування. Авторське право в цифрову епоху.

Практична частина. Розробити фрагмент уроку / виховного заходу з формування медіаграмотності чи академічної доброчесності.

МОДУЛЬ 3. Сучасні підходи до організації навчання на уроках інформатики в початковій школі

Тема 3.1. Сучасний дизайн уроку інформатики в НУШ

Поняття про педагогічний дизайн. Історія виникнення педагогічного дизайну. Основні цілі, змістовні компоненти, базові принципи, елементи та моделі педагогічного дизайну.

Рекомендації з універсального дизайну для навчання.

Сучасний педагогічний дизайн як спрямованість на потреби учасників освітнього процесу.

Нові ролі сучасного вчителя.

Дії вчителя в процесі створення дизайну навчального заняття. Основні відмінності сучасного уроку та уроку в НУШ. Складові сучасного дизайну уроку інформатики в НУШ.

Практична частина. Моделювання сучасного уроку інформатики за сценаріями проблемно-орієнтованого, проєктного, кооперативного навчань.

Тема 3.2. Створення інтерактивного контенту для уроку інформатики засобами цифрових технологій

Аналіз прикладів дидактичних матеріалів для учнів, створених засобами прикладних програм загального призначення.

Створення інтерактивного мультимедійного контенту. Робота з аудіо та відео-матеріалами.

Класифікація та загальна характеристика існуючих цифрових освітніх ресурсів. Підбір відповідного інструментарію для створення цифрового навчального контенту, технології та методики його впровадження у навчально-виховний процес. Методика використання створених цифрових дидактичних матеріалів для формування ключових компетентностей учнів. Створення інтерактивних вправ, опитувань та ін.

Практична частина. Створення навчального контенту для уроку інформатики в початковій школі засобами цифрових сервісів.

Тема 3.3. Урахування теорії множинного інтелекту в роботі вчителя інформатики в початкових класах

Зміст понять «інтелект», «тип інтелекту», «теорія множинного інтелекту».

Теорія множинного інтелекту Говарда Гарднера. Інтелект – потенціал, наявність якого дозволяє індивідууму використовувати форми мислення, адекватні конкретним типам контексту (за Г. Гарднером). Типи інтелектуальних здібностей людей (логіко-математичний, вербально-лінгвістичний, тілесно-кінестетичний, музичний, візуально-просторовий, міжособистісний, внутрішньо особистісний, натуралістичний, екзистенційний) та їх характеристики. Визначення та розрізнення різних типів інтелекту. Сприйняття навчального матеріалу дітьми з різними типами інтелекту.

Особливості роботи педагогів щодо розвитку природних задатків та потенційних можливостей дітей молодшого шкільного віку шляхом виконання інтегрованих завдань із урахуванням різних типів інтелекту (відповідно до теорії множинного інтелекту Говарда Гарднера). Приклади навчальних завдань з різних предметів відповідно до різних типів інтелекту

Конструювання інтегрованих вправ з різних предметів з урахуванням типів домінуючого інтелекту.

Створення розвивально-пізнавального, дослідницького середовища для розвитку природних задатків та потенційних можливостей молодших школярів.

Практична частина. Конструювання інтегрованих вправ з інформатики з урахуванням типів домінуючого інтелекту.

Тема 3.4. STEM-освіта як засіб реалізації інтегрованого підходу

Сутність STEM-підходу: відмінність між традиційним уроком та STEM-проєктом. Принципи міжпредметної інтеграції.

Психолого-педагогічні особливості: чому STEM ідеально підходить для молодшого школяра.

Алгоритміка та програмування як інженерний складник. Робототехніка в початковій школі: Основи роботи з доступними рішеннями (LEGO Education, Bee-Bot, mBot). Перші кроки від складання моделі до її автоматизації.

Методика організації STEM-проєктів. Етапи STEM-уроку.

Цифрові інструменти та віртуальні лабораторії. Симулятори та мобільні застосунки. Використання Phet Interactive Simulations, AR-додатків (доповнена реальність) для вивчення будови предметів.

Практична частина. Дискусійна панель «Як організувати STEM-куточок у класі з мінімальним бюджетом».

Тема 3.5. Штучний інтелект у початковій освіті: можливості та стратегії використання

Поняття штучного інтелекту (Arteficial Intellegence). Технології ШІ: комп'ютерний зір, обробка природної мови, робота з даними.

Виклики та ризики використання ШІ: дискримінація, проблеми конфеденційності, етичні питання, поширення фейків, втрата контролю тощо.

Деякі можливості використання ШІ в початковій освіті: від генерування навчальних матеріалів, тестових завдань, презентацій до візуалізації, анімації та відео.

Особливості налаштування контексту та промтів у ChatGPT, Gemini, Claude тощо. Головні принципи створення промтів.

Сучасні можливості використання ШІ в початковій освіті. Специфічні платформи ШІ для організації навчання (на прикладі Magic School, Notebook LM, BriskTeacher тощо).

Практична частина. Робота з нейромережами: налаштування ресурсів, створення Storybook, зображень, тестових завдань та симуляцій.

Тема 3.6. Сервіс Google Forms як інструмент для оцінювання й організації самоконтролю молодших школярів

Ключові аспекти оцінювання учнів, які знаходяться на дистанційному або змішаному навчанні.

Переваги Google Forms.

Етапи створення онлайн-тестів за допомогою Google Forms і автоматичної перевірки їх результатів.

Практична частина. Створення Google Forms для підтримки діяльності вчителів початкових класів.

Тема 3.7. Управління цифровою ідентичністю. Кібергігієна. Правила безпеки в цифровому середовищі

Управління цифровою ідентичністю. Кібербезпека в умовах інформаційної війни. Розуміння загроз кібербезпеці в контексті інформаційної війни. Загрози кібербезпеці: кібершпигунство, кібертероризм, кібершантаж. Кібербулінг. Проблема кібербулінгу і його типи. Поняття та завдання кібергігієни. Безпека в кіберпросторі. Культура безпеки в інтернеті. Захист персональних даних. Захист своїх даних та пристроїв від кібератак.

Практична частина. Розробка основних правил кібербезпеки для молодших школярів.

МОДУЛЬ 4. Змістові лінії інформатичної освітньої галузі в початкових класах: особливості викладання

Тема 4.1. Особливості викладання окремих змістових ліній курсу інформатики в початковій школі

Основні вміння, що формуються через змістову лінію «Комп'ютерні пристрої для здійснення дій із інформацією» («Я і цифрові пристрої»): розпізнавання простих програмних і технічних несправностей та вміння їх усувати, розуміння обмежень та переваг пристроїв стосовно виконуваних завдань. Організація учнем/ученицею власного робочого простору на фізичному та простому програмному рівні для збереження здоров'я, доброго самопочуття та ефективної діяльності.

Основні поняття змістової лінії «Комп'ютерні програми. Меню та інструменти»: меню комп'ютерної програми, огляд різних прикладів меню, інструменти комп'ютерних програм. Основи роботи з такими програмами, як графічний та текстовий редактори.

Змістова лінія «Об'єкт. Властивості об'єкта»: базові поняття інформатики «об'єкт», «властивості об'єкта», «значення властивостей об'єкту». Впорядкування, групування, класифікація об'єктів за їх властивостями. Вплив значень властивостей об'єктів на подальше їх використання та опрацювання. Зміна значення властивостей текстових та графічних об'єктів. Форматування та редагування об'єктів.

Змістова лінія «Комунікація та співпраця. Відповідальність та безпека в інформаційному суспільстві»: поняття про мережу «Інтернет», програма-браузер, веб-сторінка, веб-сайт, гіперпосилання. Безпечна робота в інтернеті.

Практична частина. Створити інтерактивні завдання для уроку інформатика до змістової лінії «Об'єкт. Властивості об'єкта».

Тема 4.2. Базові алгоритмічні структури

Особливості ознайомлення учнів початкової школи з основними поняттями, пов'язаними з алгоритмами та виконавцями. Шляхи реалізації головної мети алгоритмічної лінії відповідно до нових освітніх програм.

Поняття виконавця, його середовища, команди, системи команд виконавця алгоритму, основних алгоритмічних структур, зокрема, слідування, розгалуження та повторення.

Складання графічних алгоритмів.

Особливості введення перших уявлень про основні алгоритмічні структури при роботі з виконавцем у комп'ютерному середовищі. Виконання готових алгоритмів та складання простих у програмному середовищі на прикладі Scratch (чи будь-якого іншого навчально-імітаційного середовища).

Практична частина. Створення програми з розгалуженням у середовищі візуального програмування.

Тема 4.3. Створення програмованих проєктів у середовищі програмування

Створення та налагодження програм в навчальному середовищі на основі наданого алгоритму. Прості і складені алгоритми.

Пошук та виправлення помилок у алгоритмах. Очікуваний результат виконання алгоритму. Логічні висловлювання.

Створення програмованих проєктів, в тому числі спільних з однокласниками: анімаційні або ігрові історії.

Розробка алгоритмів для повсякденного життя та їх реалізація у середовищі програмування: планування послідовності дій для досягнення мети, передбачення можливих наслідків тощо.

Практична частина. Створення анімаційного програмованого проєкту.

Тема 4.4. Цифрова творчість: комп'ютерна графіка

Поняття векторної та растрової графіки, їх порівняння. Параметри растрових і векторних зображень.

Засоби отримання растрових зображень. Середовище растрового графічного редактора. Набір інструментів растрового графічного редактора, їх призначення, панелі властивостей. Відкриття й збереження зображень у растровому графічному редакторі.

Середовище векторного графічного редактора. Набір інструментів векторного графічного редактора, їх призначення, панель властивостей. Відкриття й збереження зображень у векторному графічному редакторі.

Індуктивний та дедуктивний методи опанування інструментами редакторів векторної та растрової графіки. Методи організації діяльності учнів початкової школи при вивченні графічного редактора.

Практична робота. Створення графіки у онлайнових редакторах.

Тема 4.5. Робота з даними та інформацією. Створення інформаційних моделей

Завдання змістової лінії «Створення інформаційних моделей. Змінення готових. Використання». Початкові уявлення про моделі об'єктів.

Створення простих інформаційних моделей в різних програмних середовищах: графічних та текстових редакторах, презентаціях, середовищах візуального програмування: у табличній формі; у вигляді малюнків та схем. Визначення істотних та неістотний властивостей об'єкта для створення його моделі. Побудова складних об'єктів із частин. Створення моделей об'єктів (у вигляді чисел, тексту, зображень, схем, таблиць, презентацій), дослідження об'єктів за допомогою їх інформаційних моделей.

Етапи створення інформаційної моделі в різних програмних середовищах.

Початкові навички використання різноманітних засобів інформаційних технологій для вирішення навчальних завдань: робота з текстовими та графічними даними; презентація інформації у вигляді слайдів.

Прості математичні моделі. Розв'язування задач з використанням математичного моделювання.

Практична частина. Створення простих анімаційних моделей у середовищі мультимедійної презентації.

Тема 4.6. Робота з електронними документами та презентаціями: особливості опанування учнями початкових класів

Означення текстового редактора та процесора, їх відмінності. Приклади сучасних текстових процесорів (в тому числі вільні та «хмарні» середовища). Функції текстового процесора, основні елементи його інтерфейсу.

Об'єкти текстового документу – символ, слово, речення, фрагмент тексту, абзац, зображення, малюнок та ін. Введення, редагування й форматування основних об'єктів текстового документу. Принципи форматування зображень. Створення, редагування та форматування списків, таблиць. Робота зі стилями та структурою документа.

Редактори для створення та редагування мультимедійних презентацій. Меню, основні інструменти редактора презентацій. Структура презентації, режими перегляду. Розміщення, редагування та форматування об'єктів на слайді. Особливості опанування учнями початкових класів основ роботи з цифровими документами різних типів.

Практична частина. Створення та редагування електронних документів у онлайнових версіях програмного забезпечення.

МОДУЛЬ 5. Соціально-психологічна безпека. Перша психологічна допомога в кризових та стресових ситуаціях

Тема 5.1. Перша психологічна допомога в кризових та стресових ситуаціях в умовах освітнього процесу

Кризові та стресові ситуації: фізіологічні, когнітивні, емоційні та поведінкові ознаки. Розпізнавання та розуміння педагогічним працівником власних реакцій. Розпізнавання та розуміння реакцій здобувачів освіти з врахуванням вікових та індивідуальних особливостей..

Основні принципи, етичні норми, алгоритм надання педагогом першої психологічної допомоги здобувачам освіти. Базові підходи до надання першої психологічної допомоги у кризових та стресових ситуаціях.

Алгоритми групової роботи педагогічних працівників після кризової та стресової ситуації.

Практична частина. Розробка алгоритму взаємодії педагогічних працівників з батьками, іншими законними представниками дитини, з метою надання психологічної допомоги здобувачам освіти.

Тема 5.2. Психологічний супровід усіх учасників освітнього процесу

Сутність, принципи та умови створення психологічно безпечного освітнього середовища. Стабілізація психоемоційного стану учасників освітнього процесу.

Емоційна саморегуляція в стресовій та кризовій ситуації. Розпізнавання та розуміння педагогічним працівником власних реакцій. Стратегії стресостійкості.

Алгоритм здійснення внутрішньої (у закладі освіти) та зовнішньої (міжсекторальної) взаємодії в кризових та надзвичайних ситуаціях в контексті психологічної безпеки.

Психологічно безпечний освітній процес в ЗО: сутність та принципи на засадах травмофокусованого педагогічного супроводу.

Практична частина. Вправи на емоційну саморегуляцію в стресовій та кризовій ситуації для здобувачів освіти: дихальні вправи, скринька ресурсів, техніка «5 – 4 – 3 – 2 – 1».

Тема 5.3. Конструктивне керування емоціями

Основні емоції. Конструктивне керування емоціями як здатність розуміти, приймати, та ефективно реагувати на власні почуття і адекватно сприймати емоції інших. Чітке розуміння своїх відчуттів. Відчуття емоцій без засудження. Визначення причин виникнення емоцій. Вибір здорових способів вираження почуттів. Здатність змінювати поведінку відповідно до емоційного стану, щоб досягти бажаних результатів, не піддаватися руйнівним імпульсам.

Практична частина. Відпрацювання практики «Моделі стійкості спільнот» (МСС) – набір навичок, скерованих на увагу до тіла й плекання приємних і нейтральних самовідчуттів у ньому («Зчитування, «Заземлення», «Ресурсність»). Практики «Миттєва допомога!»

Тема 5.4. Травмо-інформована педагогіка

Теоретичні основи та нейробіологія травми: визначення поняття «травма», як травма впливає на мозок, вікно толерантності, вплив на навчання.

Ключові принципи травмочутливого підходу: безпека, надійність і прозорість, підтримка однолітків, співпраця та взаємність, надання права вибору. Стратегії створення безпечного освітнього середовища. Фізичний простір: створення «куточків спокою» та мінімізація сенсорних подразників. Ритуали та рутина: значення передбачуваних початків та завершень уроків.

Мова вчителя: перехід від питання «Що з тобою не так?» до «Що з тобою сталося?». Деескалація конфліктів: Техніки заспокоєння дитини під час емоційних спалахів. Саморегуляція та емоційна стійкість. Техніки заземлення: дихальні вправи, вправи на 5 чуттів. Розвиток емоційного інтелекту: Навчання дітей розпізнавати та називати свої емоції.

Стійкість вчителя: Профілактика вторинної травматизації та професійного вигорання. Практики «Care for the Caregiver». Взаємодія з батьками та громадою: побудова партнерства, ресурсна мережа, інклюзія та культурна чутливість

Практична частина. Розробка чекліста для вчителя щодо перевірки класу на «травмочутливість»?

МОДУЛЬ 6. Діагностико-аналітичний

Тема 6.1. Настановне заняття. Вхідне діагностування

Практичне заняття. Реєстрація слухачів. Ознайомлення слухачів з організацією, змістом та умовами проведення курсів підвищення кваліфікації. Повідомлення умов щодо проведення підсумкового тестування.

Проведення вхідного діагностування та рефлексія слухачів щодо власного педагогічного досвіду і визначення особистих орієнтирів професійного розвитку. Узгодження індивідуальних і спільних цілей навчання.

Тема 6.2. Конференція з обміну досвідом

Висвітлення та обговорення найбільш актуальних загальнопедагогічних проблем розвитку сучасного освітнього цифрового простору, актуальних питань методики викладання інформатики в початкових класах.

Визначення результативності навчання на курсах підвищення кваліфікації за освітньою програмою з теми «Інформатика в початковій школі: сучасні тенденції».

3.1. Орієнтовний перелік практичних завдань

Практичні завдання зазначені у відповідних темах за навчально-тематичним планом.

3.2. Орієнтовний перелік питань для самостійного опрацювання

1. Створіть у сервісі Canva контент до уроку (робочий аркуш) за темою «Поняття про комп’ютерні мережі та інтернет».
2. Опрацюйте матеріал публікації «Повірити в дитину – як допомагає в навчанні теорія множинного інтелекту». Доступ: https://nus.org.ua/2018/04/02/poviryty-v-dytynu-yak-dopomagaye-v-navchanni-teoriya-mnozhynnogo-intelektu/.
3. Проаналізуйте типову програму 3-4 класів (на ваш вибір). Які б корективи ви внесли до пропонованого змісту лінії «Я і цифрові пристрої», враховуючи сучасні умова навчання?

4. Наведіть прості щоденні приклади для дитини базових алгоритмічних структур (лінійна, циклічна, розгалужена). Які ж них можна реалізувати засобами візуального програмування?

5. Розробіть план міжпредметного програмованого проєкту в середовищі програмування (наприклад, Scratch).

6. Перегляньте відео (покликання у презентації «Інформаційні моделі») з прикладами створення простих інформаційних моделей. Засобами яких програмних рішень доцільно реалізовувати такі завдання з учнями початкових класів?

7. Порівняйте три текстових редактора на ваш вибір. Які недоліки та переваги має кожен з них? Складіть свій список рекомендованого програмного забезпечення для опанування основ опрацювання електронних документів учнями початкових класів.

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи

1. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII.
2. Про повну загальну середню освіту: Закон України від 16.01.2020 р. № 463-IX.
3. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти “Нова українська школа” на період до 2029 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 р. № 988-р.
4. Державний стандарт початкової освіти (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 липня 2019 р. № 688).
5. Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників: Постанова Кабінету Міністрів України від 21.05.2019 р. № 800.
6. Професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти» / наказ МОН України від 29. 08.2024 № 1225. – URL: https://mon.gov.ua/news/informatsiine-povidomlennia

Основна література

1. Азарова А.О. Інформатика та комп’ютерна техніка (Частина 1): навчальний посібник / А.О. Азарова, А.В. Поплавський. – Вінниця: ВНТУ, 2012. – 361 с.
2. Білоусова Л.І. Інформатика. Веселі вправи / Л.І. Білоусова, Н.В. Олефіренко. – Харків: Торсінг Плюс, 2012. – 64 с.
3. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: посібник / І. М. Дичківська. – 2-ге вид., допов. – Київ : Академвидав, 2012. – 352 с.
4. Кіт І.В., Кіт О.Г. Застосування елементів мобільного навчання на уроках інформатики. // Інформатика в школі. – Харків: ТОВ Видавнича група «Основа», 2018, № 3. – С. 2-5.
5. Колупаєва А.А. Діти з особливими освітніми потребами та організація їх навчання: наук.–метод. посіб. / А.А. Колупаєва, Л.О. Савчук. – К.: Наук. Світ, 2010. – С. 44-63.
6. Комп’ютерна графіка. Практикум. Методичний посібник. / Ю.О. Оленіченко, Н.В. Олефіренко, Т.В. Папернова. – Харків, 2018. – 108 с.: іл.
7. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи: Бібліотека з освітньої політики: під заг. ред. О.В.Овчарук. – К.: «К.І.С.», 2004. – 112 с.
8. Компетентнісно спрямована освіта: перший досвід, порівняльні підходи, перспективи [Текст] / В. В. Зарицька // Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. «Розвиток емоційного інтелекту в контексті компетентнісно спрямованої освіти» (28 квітня 2011 р.). – К.: Київ, Ін-т сучасн. підр., 2011. – 92 с.
9. Методичні рекомендації щодо формування математичної, читацької та природничо-наукової компетентностей учнівства початкових класів: уроки за підсумками загально-державного зовнішнього моніторингу якості початкової освіти 2024 року / О. Кондратюк, Г. Нікішина, Л. Гузар ; наук. конс.: В. Терещенко, Г. Бичко, А.

Нікитчук; ред. Г. Бондаренко; Український центр оцінювання якості освіти. Київ, 2025. 115 с.
10. Перезавантаження НУШ: практичні орієнтири для вчительства початкової школи / автори: Р. Шиян, Ю. Романенко, В. Терещенко, О. Мірошникова, О. Коршунова, О. Романюк, С. Гарна, І. Ліпчевська, І. Забава, Б. Смаль. Київ, 2025, 116 с.

Додаткова література

1. Методичні рекомендації з надолуження освітніх уират у початковій школі. – хХаоків: Харківська академія неперервної освіти, 2025. – 140 с. – URL: http://edu-post-diploma.kharkov.ua/?news=%d0%bd%d0%be%d0%b2%d0%b5-%d0%b2%d0%b8%d0%b4%d0%b0%d0%bd%d0%bd%d1%8f-18
2. Мікронавчання: Як новий освітній тренд мотивує вчитися сучасних дітей. – URL: https://osvitoria.media/experience/mikronavchannya-yak-novyj-osvitnij-trend-motyvuye-vchytysya-suchasnyh-ditej/
3. Морзе Н. В., Барна О. В., Вембер В. П. Цифрова трансформація освіти: виклики та рішення. Київ : Педагогічна думка, 2021
4. Нова українська школа: порадник для вчителя / Під заг. ред. Бібік Н.М.— К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. — 206 с.
5. Педагогічні аспекти відкритого дистанційного навчання [Андрєєв О.О., Бугайчук К.Л., Каліненко Н.О. та ін.]; за ред. Андрєєва О.О, Кухаренка В.М. – Харків: Міськдрук, 2013. – 212 с.
6. Пономарьова К.І. Компетентнісно орієнтовані завдання з української мови: особливості конструювання та застосування. – URL: https://lib.iitta.gov.ua/
7. Практики та підходи до дистанційного навчання – рекомендації для вчителів. – URL: https://nus.org.ua/2020/04/23/praktyky-ta-pidhody-do-dystantsijnogo-navchannya-rekomendatsiyi-dlya-vchyteliv/